

आपले सरकार सेवा केंद्र प्रकल्पा अंतर्गत “देयक संगणक प्रणालीद्वारे” सीएससी - एसपीव्हीस RGSA कक्ष, पुणे मार्फत अदा केलेल्या अग्रीम रक्कमेच्या समायोजनाबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग**

शासन परिपत्रक क्रमांक:- आसक-२०१७/प्र.क्र.३२/आपले सरकार कक्ष

बांधकाम भवन, मझबान पथ, फोर्ट,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ००१

तारीख: ३० जानेवारी, २०१८.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्र.संग्राम-२०१५/प्र. क्र.९३/संग्राम कक्ष, दि.११ ऑगस्ट, २०१६.
- २) शुध्दीपत्रक क्र. संग्राम-२०१५/प्र.क्र.९३/संग्राम कक्ष (आपले सरकार कक्ष), दि.३१ मार्च, २०१७ व दि.१४ डिसेंबर, २०१७.
- ३) ग्रामविकास विभाग, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय व सीएससी-एसपीव्ही यांमधील त्रिपक्षीय करारनामा दि.१८ नोव्हेंबर, २०१६.
- ४) दि. २ मार्च, २०१७ रोजी सचिव (ग्रा.वि.) यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या आढावा बैठकीचे इतिवृत्त.
- ५) शासन परिपत्रक क्रमांक:- आसक-२०१७/प्र.क्र.३५/आपले सरकार कक्ष दि.२३ मार्च, २०१७.
- ६) दि.९ मे, २०१७ रोजी सचिव (ग्रा.वि.) यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या आढावा बैठकीचे इतिवृत्त.
- ७) सम क्रमांकाचे शासन परिपत्रक दि.६/९/२०१७ व दि.३१/१०/२०१७.

शासन परिपत्रक

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार पंचायती राज संस्थांच्या कारभारामध्ये ई-पंचायत प्रकल्पांतर्गत अभिप्रेत असलेले सर्व कारभार संगणकीकृत करुन एकसुत्रता व पारदर्शकता आणणे (G2G), नागरिकांना विविध प्रशासकीय विभागांतर्गत आवश्यक असलेले सेवा-दाखले (G2C), तसेच इतर व्यावसायिक सेवा (B2C), जास्तीत जास्त प्रकारच्या बँकिंग सेवा (FI), इत्यादी सेवा ग्रामीण जनतेला एकाच केंद्रावर त्यांच्या रहिवासी क्षेत्रातच कालबद्ध स्वरूपात मिळाव्या, या हेतूने राज्यातील पंचायतराज संस्थांमध्ये “आपले सरकार सेवा केंद्र (ASSK)” प्रकल्प राबवण्याचा निर्णय संदर्भित

क्रमांक १ शासन निर्णय अन्वये घेण्यात आला आहे. संदर्भ क्र.३ अन्वये सीएससी-एसपीव्ही ई-गव्हर्नन्स इंडिया लि., माहिती तंत्रज्ञान विभाग व ग्रामविकास विभाग यांच्यामध्ये त्रिपक्षीय करार झाला असून सदरचा प्रकल्प सीएससी-एसपीव्ही यांच्या मार्फत राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यास अनुसरून राज्यातील आपले सरकार सेवा केंद्र प्रकल्प माहे डिसेंबर, २०१६ पासून सुरू झाला आहे. त्याअनुषंगाने संदर्भाधीन क्रमांक ५ वरील दि.२३/३/२०१७ च्या परिपत्रकान्वये आपले सरकार सेवा केंद्र प्रकल्पांतर्गत सीएससी - एसपीव्हीला देयक अदा करणेसाठी राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात आले आहे.

डिसेंबर, २०१६ मध्ये राज्यात प्रकल्पाची अंमलबजावणी नव्याने नुकतीच सुरू झाल्याने केंद्र चालकांना सुरुवातीला प्रशिक्षित होण्यासाठी व त्यांना प्रकल्प आत्मसात करण्यासाठी पुरेश्या कालावधीची आवश्यकता होती. तसेच प्रकल्प सुरू होते वेळी देयक संगणक प्रणाली अस्तित्वात नसल्यामुळे डिसेंबर, २०१६ ते मार्च, २०१७ या कालावधीतील देयके, केंद्र चालकांना देय असलेल्या रकमेच्या प्रमाणात सीएससी-एसपीव्हीला अदा करणेबाबत सचिव (ग्रा.वि.) यांच्या स्तरावर झालेल्या आढावा बैठकीमध्ये निर्णय घेण्यात आला.

या प्रकल्पाकरिता सीएससी-एसपीव्ही यांनी वाटप केलेल्या आपले सरकार सेवा केंद्रावर केंद्र चालक वेगवेगळ्या दिनांकास रुजू झाले. प्रत्येक केंद्र चालकाचा नियुक्ती दिनांक तपासून Pro-rata तत्वावर प्रत्येक केंद्र चालकांचे मानधन सीएससी-एसपीव्हीला अदा करावयाचे होते. परंतु, सदर केंद्र चालकांची संख्या मोठी असल्यामुळे, तसेच त्यावेळी देयक संगणक प्रणाली अस्तित्वात नसल्यामुळे सदर प्रक्रिया ही प्रत्यक्ष मनुष्यबळाचा वापर करून करणे गरजेचे होते. सदर प्रक्रिया क्लिष्ट व वेळखाऊ असल्यामुळे केंद्र चालकांना मोबदला देण्यास अधिक विलंब होऊ नये म्हणून शासनाच्या संदर्भाधीन दि. २४ मार्च, २०१७ च्या आदेशानुसार राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांनी सीएससी-एसपीव्हीला आगाऊ स्वरूपात रकमेचे प्रदान केलेले आहे. वरील परिस्थिती विचारात घेऊन सदर प्रक्रिया सहज सुलभ

करण्यासाठी तसेच डिसेंबर, २०१६ ते मार्च, २०१७ या कालावधीसाठी स्वतंत्र देयक संगणक प्रणाली द्वारे अग्रीम रकमेचे समायोजन करणेसाठी सीएससी- एसपीव्ही मार्फत प्रणाली विकसित करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक सूचना :- सीएससी-एसपीव्हीला अदा केलेल्या अग्रीम रकमेचे समायोजन करण्यासाठी डिसेंबर २०१६ ते मार्च २०१७ या कालावधीसाठी विकसित करण्यात येत असलेल्या देयक संगणक प्रणाली मध्ये खालील मुद्दे विचारात घेण्यात आले आहेत.

१. केंद्र चालकाला देण्यात येणारा मोबदला:-

अ) केंद्र चालक ज्या महिन्यात रुजू झाला त्या रुजू दिनांकापासून त्या महिन्याच्या उर्वरित कालावधीसाठी रुजू झाल्याच्या महिन्याचा मोबदला Pro-rata तत्वावर प्रगणन करण्यात येईल. उदा. केंद्रचालक १५ डिसेंबर, २०१६ रोजी रुजू झाला असेल तर दि. १५/१२/२०१६ ते दि. ३१/१२/२०१६ चा मोबदला अदा करण्यात येईल. केंद्र चालक कोणत्या दिनांकापासून रुजू झाला याबाबतची नोंद संबंधित ग्रामसेवक /ग्रामविकास अधिकारी देयक प्रणालीमध्ये नमूद करेल.

आ) केंद्र चालक ज्या महिन्यात रुजू झाला असेल त्या महिन्याच्या पूढील महिन्यांचा मोबदला केंद्र चालकाने केलेल्या प्रिया सॉफ्ट मध्ये डाटा एन्ट्री नुसार देय राहील.

केंद्र चालक नव्याने रुजू झाले असल्याने तसेच त्यांना प्रशिक्षित होण्यासाठी व प्रकल्प आत्मसात करणेसाठी पुरेश्या कालावधीची आवश्यकता असल्याने केंद्र चालकांना सन २०१६-१७ या वर्षातील ३१ मार्च, २०१७ पर्यंतची प्रिया सॉफ्ट डाटा एन्ट्रीसाठी वाढीव कालावधी देण्यात आला. ही बाब विचारात घेऊन पूढील प्रमाणे देयके अदा करण्यात येईल.

- (i) सन २०१६-१७ या वर्षातील ३१ मार्च, २०१७ पर्यंतची प्रिया सॉफ्ट डाटा एन्ट्री दि.३१ मे, २०१७ पर्यंत किंवा त्याआधी पूर्ण केली असल्यास सदर केंद्र चालकाला १००% मोबदला अदा करण्यात येईल.
- (ii) सन २०१६-१७ या वर्षातील ३१ मार्च, २०१७ पर्यंतची प्रिया सॉफ्ट डाटा एन्ट्री दि. ३१ मे, २०१७ पर्यंत १००% पूर्ण केली नसल्यास सदर केंद्र चालकास देय असणाऱ्या बेस मोबदल्याच्या १०% रक्कम दंड स्वरूपात कपात करण्यात येईल. केंद्र चालक सक्षम होण्यासाठी वेळ लागत असल्याने तसेच त्यांची आर्थिक कुचंबना होऊ नये म्हणून बेस मोबदल्याच्या १०% रक्कम कपाती नंतर येणाऱ्या रकमेपैकी ५०% मोबदला सरसकट केंद्र चालकांना देय राहिल व उर्वरित ५०% मोबदला संबंधित केंद्र चालकांनी सन २०१६-१७ या वर्षातील ३१ मार्च, २०१७ पर्यंतची प्रिया सॉफ्ट डाटा एन्ट्री, यासाठी वाढवून दिलेला अतिरिक्त कालावधी म्हणजे दि.३१ जुलै, २०१७ पर्यंत १००% पूर्ण केल्यास केंद्र चालकांना देय राहिल. जर संबंधित केंद्र चालकांनी सन २०१६-१७ या वर्षातील ३१ मार्च, २०१७ पर्यंतची प्रिया सॉफ्ट डाटा एन्ट्री दि.३१ जुलै, २०१७ पर्यंत १००% पूर्ण केली नाही तर सदरचा उर्वरित ५०% मोबदला कायमस्वरूपी देय राहणार नाही.

केंद्र चालकांना त्यावेळेस मोबदला देण्यात विलंब होत असल्याने सीएससी-एसपीव्हीने केंद्र चालकांना सरसकट रु.१२,०००/- अग्रीम रक्कम अदा केली आहे. केंद्र चालकाला अदा केलेली अग्रीम रक्कम त्यांना एकूण देय होणाऱ्या रकमेतून वजा करून समायोजन करण्याची तरतूद देयक संगणक प्रणालीमध्ये करण्यात आली आहे.

२. सीएससी-एसपीव्हीला देय रक्कम:-

सदर प्रकल्प नव्यानेच सुरु होत असल्यामुळे तसेच सीएससी-एसपीव्ही यांनी पायाभूत सुविधा (विविध प्रणाली व मनुष्यबळ विकसीत करणे) उभारणीसाठी, प्रकल्प सुरु होण्यापूर्वी खर्च

करण्यास सुरुवात केली होती. या पार्श्वभुमिवर केंद्र चालकाला जेवढी रक्कम देय आहे, त्याच प्रमाणात सीएससी-एसपीव्हीलाही रक्कम देय राहिल. उदा. केंद्र चालकास १००% (रु.६०००/-) देय असेल तर सीएससी-एसपीव्ही ला १००% (रु.२७००+१३००+४५०=४४५०/-) रक्कम या प्रमाणे देय राहिल. जर केंद्र चालकास रु.३००० (रु.६०००च्या ५०%) रक्कम देय असेल तर सीएससी-एसपीव्ही ला रु. २२२५ /- (रु.४४५०/- च्या ५०%) देय राहिल.

उपरोक्त नमुद केल्या प्रमाणे परिगणना करुन देयक संगणक प्रणाली सीएससी-एसपीव्ही मार्फत तयार करण्यात येत आहे. सीएससी-एसपीव्ही संगणकाद्वारे ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी यांच्या लॉगईन वर देयके सादर करेल. सदर देयकामध्ये ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी यांनी केंद्र चालकाच्या प्रत्यक्ष केंद्रावर रुजू झाल्याच्या दिनांकाची खात्री करावी. त्यामध्ये तफावत आढळून आल्यास त्यामध्ये योग्य ते बदल देयक संगणक प्रणालीमध्ये नमुद करुन संगणकाद्वारे उपरोक्त परिगणना प्रमाणे देयके अंतिम केल्यानंतर उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत) यांच्या लॉगईन मध्ये पाठवतील.

३. RGSA ने सीएससी-एसपीव्ही ला अदा केलेल्या रकमेचे समायोजन:-

सीएससी- एसपीव्ही ला देय असलेल्या रकमेचे समायोजन RGSA ने अदा केलेल्या अग्रीम रकमेमधून ग्रामपंचायत निहाय देयक संगणक प्रणालीद्वारे करण्यात येणार आहे. ग्रामपंचायत निहाय जिल्हा परिषद मार्फत प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांचेकडे जमा करण्यात आलेली रक्कम ही त्या त्या ग्रामपंचायतीला देयक संगणक प्रणाली सीएससी-एसपीव्ही मार्फत मॅप करण्यात आली आहे. उपरोक्त नमूद परिगणनेनुसार अंतिम केलेली देयकाची रक्कम व ग्रामपंचायतीने RGSA मार्फत अग्रीम स्वरूपात अदा केलेल्या रकमेचे समायोजन संगणकाद्वारे करण्यात येऊन देयक अंतिम होईल. प्रणालीद्वारे समायोजनानंतर अधिक /उणे रकमेचे पुस्तकी समायोजन (Book Adjustment) संबंधित ग्रामपंचायतीच्या पुढील महिन्याच्या देयकांमधून देयक संगणक प्रणाली स्वतः हून करुन अंतिम करेल.

उदा. १. उपरोक्त परिगणनेनुसार मार्च, २०१७ पर्यंतची अंतिम देयकाची रक्कम रु.३६,५७५/- आहे. RGSA मार्फत त्या केंद्राची अग्रीम रक्कम रु.४१,८००/- सीएससी-एसपीव्ही ला अदा केली आहे. समायोजनानंतर सदर अंतिम देयकामध्ये अग्रीम रक्कम वजा होऊन रु.५,२५५/- उणे रक्कम चालू देयकाची रक्कम राहिल. त्या पुढील महिन्याचे देयकाची अंतिम रक्कम समजा रु.१०,४५०/- इतकी असल्यास त्यामधून रु.५,२५५/- उणे रक्कम वजा होऊन रु.५,२९५/- त्या महिन्याची देय रक्कम राहिल.

उदा. २. उपरोक्त परिगणनेनुसार मार्च, २०१७ पर्यंतची अंतिम देयकाची रक्कम रु.३६,५७५/- आहे. RGSA मार्फत त्या केंद्राची अग्रीम रक्कम रु.३१,३५०/- सीएससी-एसपीव्ही ला अदा केलेली आहे. समायोजनानंतर सदर अंतिम देयकामध्ये अग्रीम रक्कम वजा होऊन रु.५,२२५/- अधिक रक्कम चालू देयकाची रक्कम राहिल. त्या पुढील महिन्याचे देयकाची अंतिम रक्कम समजा रु.१०,४५०/- इतकी असल्यास त्यामध्ये रु.५,२२५/- रक्कम अधिक होऊन रु.१५,६७५/- त्या महिन्याची देय रक्कम राहिल.

सदरचे शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१८०१२९१७०४४०१७२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(असीम गुप्ता)
सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

२. सर्व जिल्हा परिषदांचे अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
३. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.
४. सर्व जिल्हा परिषदांचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (पंचायत/सा.प्र.वि).
५. सर्व पंचायत समित्यांचे गट विकास अधिकारी.
६. सर्व सरपंच ग्रामपंचायत, महाराष्ट्र राज्य (द्वारे केंद्र चालक सी.एस.सी-एस.पी.व्ही).
७. सर्व ग्रामसेवक /ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत, महाराष्ट्र राज्य (द्वारे केंद्र चालक सी.एस.सी-एस.पी.व्ही/ ई-मेल).
८. सीएससी-एसपीव्ही ई-गव्हर्नन्स इंडिया लिमिटेड, इलेक्ट्रॉनिक निकेतन, तिसरा मजला, DeITY, ६ सीजीओकॉम्प्लेक्स, लोधी रोड, नवी दिल्ली-११०००३.
९. माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२.
१०. स्वीय सहायक सचिव (ग्रा.वि), मा. सचिव (ग्रा.वि) यांचे अवलोकनार्थ.
११. निवड नस्ती, आपले सरकार कक्ष, ग्रामविकास व पंचायत राज विभाग.

प्रत:- माहितीसाठी

१. मा. विरोधी पक्ष नेते, विधानसभा/विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
२. सर्व मा. विधानसभा/विधान परिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
३. मा. राज्यपालांचे सचिव.
४. मा.मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव.
५. मा.प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय.
६. शासनाचे मुख्य सचिव.
७. शासनाचे सर्व अप्पर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (सर्व प्रशासकीय विभाग).
८. सर्व विभागीय आयुक्त.
९. सर्व सहसचिव/उपसचिव (ग्रामविकास विभाग).
१०. सर्व जिल्हाधिकारी.
११. मा.मंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव.
१२. मा.राज्यमंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव.